

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пенка Запрянова - катедра „АООС“, Аграрен университет - Пловдив
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната
длъжност „Доцент“ НИГГГ при БАН

Със заповед № 01-125 от 27.05.2022 г. на Директора на НИГГГ при БАН, гр. София, съм определена за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление: 4.4. Науки за Земята, специалност „Хидрология на сушата и водните ресурси“, обявен за нуждите на Център по хидрология и водно стопанство.

Общо представяне на получените материали

Единствен кандидат по конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 26 от 01.04.2022 г., е гл. ас. д-р инж. Крася Петкова Колчева от Център по хидрология и водно стопанство в НИГГГ при БАН. Представеният от кандидатката комплект материали е в съответствие с изискванията на член 24 от ЗРАСРБ. За участие в конкурса кандидатката е приложила хабилитационен труд-монография, 12 научни публикации и всички необходими документи.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Научни публикации:

Общо представяне: Общият брой научни публикации на гл. ас. д-р Крася Петкова Колчева е 16, три от които са свързани с докторската дисертация за получаване на ОНС „Доктор“. Посочени са и 5 доклада от участие в научни форуми.

Публикации за участие в конкурса: В обявения конкурс за доцент кандидатката участва с хабилитационен труд-монография на тема: „Водна политика и управление на водните ресурси в света и България“ и 12 публикации. Хабилитационният труд е рецензиран и е 263 страници. Представените научни трудове покриват минималните наукометрични показатели за заемане на АД „Доцент“, заложили в изискванията на чл.26, ал. 5 от Закон за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и чл.1а, ал. 2 и Приложение 1 към Правилник за приложение на ЗРАСРБ в НИГГГ при БАН.

Няма предявени претенции от съавторите към участието на кандидатката в конкурса. Не е постъпила и друга информация за некоректност или елементи на плагиатство в приложените за участие в конкурса материали.

Научно-приложна дейност

Научно-приложната дейност на д-р Колчева е насочена към изследвания в областта на устойчиво управление на водите и водната инфраструктура, свързани с разработване на стратегически и планови документи и управленски инструменти за ефективно използване,

контрол и опазване на водните ресурси; развитие, особености и приоритизиране на регионалните социално-икономически дейности и нуждите на вода по сектори, с отчитане на връзката вода-селско стопанство-енергетика-околна среда; водностопански анализи и оценки на ниво речен басейн/подбасейни отделни водностопански системи за създаване на адекватни на променящите се условия техни модели; анализ състоянието на водната инфраструктура, включително хидромелиоративна и оценка на възможната реконструкция и модернизация. В тази връзка е и участието на кандидатката в 2 национални и 1 международен проект.

Научни и научно-приложни приноси

Съгласно приложената справка, научните и научно-приложните приноси на кандидатката са в няколко направления:

1. Извършен е сравнителен анализ на световния и българския опит по отношение на същността, подходите, принципите и инструментите на водната политика и управление на водните ресурси на различни нива, с акцент върху съществуващите проблеми и възможните решения. Разгледани са въпросите за междубасейновия трансфер на води и ролята на местната власт в управлението на водните ресурси, на базата на прилагани в света и в България практики. Въз основа на подробен преглед на административно-правната процедура и сравнителен анализ на наличния опит, са дефинирани основните предизвикателства пред режимите на водовземане и водоползване в различните държави, изискващи тяхното реформиране (Монография: „Водна политика и управление на водните ресурси в света и в България“).

2. В научни и проектни разработки е доказан подход и е надграден математически инструмент за управление на водовземането във водосбор и водностопанска система, съобразен с националната специфика и нормативи. Предложен е начин за справяне с недостига на вода и адаптиране към климатичните проблеми, с проучване на новоизграждаща се водоснабдителна система (публикации Г 8_4, Г 8_5, Г 8_8, Г 8_3)

3. Доказан е приложим начин за разпределение на акумулиран обем и приток между различните водопотребители в снабдявана от комплексен язовир водностопанска система. С извършените проучвания на действащата напоителна система, чрез налична компютърна програма, са определени необходимите дейности за редуциране загубите на вода и оптимизиране на водоползването. Това дава основание за преоценка на съответстващите на целите на поливното земеделие в България напоителни системи и обосновка на тяхната реконструкция и модернизация (Г7_2).

4. Разработена е концептуална рамка за планово разпределение на водните ресурси в речния басейн, основана на анализ и оценка на настоящото и прогнозно търсене на вода, с отчитане нуждите на околната среда и установяваща необходимостта от национален и басейнов план с конкретни цели, действия и мерки за устойчиво водоподаване и сигурност на потребителите в България (Г8_1).

Отзвук в научната литература

Отзвукът в научната литература от публикациите на д-р Колчева покрива изискванията на научното направление. Общият брой забелязани цитати (без автоцитати) на публикации с нейно участие е 23, два от които в „Scopus“, девет в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 12 в нереферирани списания с научно рецензиране.

Оценка на личния принос на кандидатката

В 9 от представените за участие в конкурса публикации д-р Колчева е единствен автор, а в 1 - втори. Наред с представения хабилитационен труд-монография, това е доказателство за нарастващата роля на кандидатката за извършване на изследвания и интерпретация на резултатите. Това ми дава основание да приема, че личният принос на гл. ас. Колчева в представените за участие в конкурса материали е безспорен.

Лични впечатления

Не познавам д-р Колчева и становището ми е изцяло на основата на представените материали по конкурса.

Критични забележки и препоръки

Нямам забележки към работата на д-р Колчева. Без да омаловажавам списанията, в които е публикувала, препоръчвам на колежката, в бъдеще да публикува в списания с по-висок ранг, което ще направи нейните проучвания достъпни за повече изследователи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Крася Петкова Колчева, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на НИГТГ при БАН. Кандидатката в конкурса е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“, отговарящи на минималните изисквания за заемане на АД „Доцент“. В представените работи има оригинални научни и научно-приложни приноси, като част от тях са публикувани в списания с импакт фактор, издадени от международни академични издателства.

Всичко това, ми дава основание да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до НС на НИГТГ за избор на гл. ас. д-р Крася Петкова Колчева на академичната длъжност „Доцент“ в Център по хидрология и водно стопанство към НИГТГ при БАН, по Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление: 4.4. Науки за Земята, специалност „Хидрология на сушата и водните ресурси“.

11.07.2022 г.

Доц. д-р П. Запрянова